

עב:

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

עין משפט
גור מצוה

מסורת הש"ס

(א) כמיטות ב: (לקמן טו):
ע"י (ל. טו.) (ב) כמיטות ב:
לקמן טו: (ע"י ל. טו.) (ג) כמיטות
פ"ה (א) כמיטות פ"ה
ע"י קדושין טו: (לקמן
טו: ד) לקמן טו:
(ה) לעיל טו: (ו) ג"ל רבי
מח' (ז) ע"י למח' (ח)
ע"י לקמן טו: (ט)

הגהות רב"ח

(א) רב"ח ד"ה על משפט
ו'י ו'הא אמר א"מ מתי
תפול:

מוסף רש"י

הרי זה גיטך אם לא
באתי בו אינו גט. ואם
לא זכר גיטך זקוק לים
(כחובות ב) דיון דלא
לחבר מעשה. משמע לחבר
י"ב חדש אינו גט. וי"ב חמ"ט
בין חמ"ט ו'ה"ה לים
דקדוקין (טו) דלא לא לחבר
ש"ס גט אלא גט י"ב
חדש. והוא ככר חמ"ט חמ"ט
יסוד לזכר חוקיק לים אם
לא זכר י"ב חמ"ט חמ"ט חמ"ט
מעשה י"ב גט אם לא לחבר
לחבר על י"ב חדש וזמנו
בין חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
זקוק לים (טו) (ע"י ל. טו.)
החרידה
להינשא. ג"ל חלילה
לה"ה דלא לא לחבר
(כחובות ב) דלף על גב
דלא לחבר מעשה. כמ"ל
לחבר מעשה דמ"ל.
דמסכתא מעשה קאמר
לה (לקמן טו:). בי רבנא
דשורו מישא. שמתן על
עובדי כוכבים. וי"ב חמ"ט
י"ב חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
הוא כמ"ל חמ"ט חמ"ט חמ"ט
דאמר זבנו של שטר
מוכחין עליה. לא לזכר
נכח וזמנו לחמ"ט חמ"ט חמ"ט
לחמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
הוא כמ"ל חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
לא יבא לחמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
א"כ דלא לחמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
מחמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
כמ"ל חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
מחמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט חמ"ט
ו'הא אמר א"מ מתי
תפול. רש"י (ע"י ל. טו.)

זעל פה. כגון גבי גט שכתב כהלכתו וכשמוסרו לה אומר זה
גיטך אם מתי הלך לא דמי לטור שכיין ככתב התנאי אלא הזמן
בשטר איכא למימר דזמן מוכיח דמהי"ס קאמר אכל על פה דלמלא
כי מסקריה ניהלה הדר ביה זמן דשטרלא ומסקריה ניהלה ע"מ לחבר
מיתה הואיל ולא אמר מהי"ס:
אינו גט. דהא לא שוייה גט עד י"ב
חדש והו"ל גט לחבר מיתה: כי דינא
דשורו משא. ר' יהודה נשיאה שהמיר
שמתן של עובדי כוכבים כמסקת
ע"י (דף לז.): א"מ מתי ושאני
מס. איזה משמי לשונות הללו
דלשון תנאי הם: כשמוסר. משמע
לכשמוסר יהא גט: לריכא למימר.
הא כדדיח' מתן לה כמתני' מהי"ס
א"מ מתי ה"ז גט: ור' יוסי. ואשמעינן
רבא דזעל פה נמי אמרה ר' יוסי
והלכתא כותיה: דמתני' לם. לרבי
הוא דלעיל: ולדברי ר' יוסי. דלמחר
כי לא אמר מהי"ס כמתן דלמחר מהי"ס
דמי: חוללת. דזמן השטר הוא
כמהי"ס וכי מסקריה ניהליה ואמר זה
גיטך לחבר מיתה כשמוסר לך אי
תנאה הוא אי חזרה הוא: מדסיפא.
כי אמר מהי"ס ולאחר מיתה תנא
מתני' חוללת לרבען כמ"ל דלאחר
מיתה לר' יוסי נמי חוללת דהא לרבי
יוסי כמהי"ס ולאחר מיתה דמי ור'
יוסי ורבען לא חיפויגו אלא כהא
למודה דלר' יוסי בללו מהי"ס כמהי"ס
ולרבען יש חילוק: כרבי ס"ל. דלמחר
לקמן גט הוא ופליג ארבען וקאמר
תנאה הוא והואיל ואשכחן לרבי דפליג
אימא ר' יוסי נמי פליג דהא שמעינן
ליה דמיקל בתנאי: דקסני כוה גט.
כמילתיה דרבי: למטוטי דר' יוסי.
היכא דלא אמר מהי"ס דיון דקתני
כוה משמע דכי האי גוונא הוא דמכשר
אכל בלא מהי"ס פסול: דקסני כוה
גט. ר' יוסי גבי תנאי לקמן (טו):
ועל כרחיך למטוטי אחא ולא אשכחן
דלמטוטי אי לאו הא דמהי"ס ולאחר
מיתה ולאשמעינן דלע"ג דגבי מתנה
כשר התם הוא דהיי קאמר ליה
גופא מהי"ס ופירי לחבר מיתה אכל
בגט כיון דלאו לשון תנאי הוא הו"ל
ליה ספק תנאה ספק חזרה: ר' רבי
יוסי מאי היא. היכא קתני כוה גט:
ר' יוסי אומר כוה גט. מדהוה ליה
למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר
כתבו ותנו אם לא באתי הי"ק כתבו
עכשיו ותנו אם לא באתי: ו'הלך
גרסינן: גיטו. דשכ"מ כמתמו:
מה משנתו. אמרינן כ"ב (דף קנא):
א"מ חזר: אף גיטו א"מ עמד
חוור. ולא מייבצי' היכא דלמחר א"מ
מתי דהא לא מת אלא אפילו לא אמר
א"מ מתי אלא יבא לה גט כמתמא א"מ
עמד חזר דמסתמא אדעתא דמימה
יבא לה ובה לא מת: א"מ דלא אמר
פנו. דמתן כהאומר המקבל (לעיל סה):

אי א"ר יוסי בעל פה אי לא אמר ומי מספקא
ליה והתנן ה"ז גיטך אם לא באתי מבאן ועד
י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש אינו גט ותני
עלה ר' רבותינו התירוה להינשא ואמר' מאן
רבותינו אמר רב יהודה אמר שמואל כי
דינא דשורו מישא וסברי לה כר' יוסי דאמר
זמנו של שטר מוכיח עליו אלא מספקא ליה
אי הלכה כר' יוסי בעל פה או אין הלכה
ומי מספקא ליה והאמר רבא ה"ז גיטך אם
מתי ושאיני מת ה"ז גט כשאומו ולאחר
מיתה אין זה גט היכי דמי אילימא דאמר לה
מהי"ס ורבען צריכא למימר והתנן מהי"ס
א"מ מתי ה"ז גט ואלא לאו דלא אמר לה
מהי"ס ור' יוסי ש"מ הלכה כר' יוסי לר"א
פשיטא ליה לרב הונא מספקא ליה ואב"א
לעולם דאמר לה מהי"ס ורבען והני לישני
כשאומו כלאחר מיתה דמי ואיכא דמתני
לה אסיפא זה גיטך לאחר מיתה לא אמר
כלום אמר רב הונא ולדברי ר' יוסי חולצת
פשיטא מדסיפא לרבען חולצת רישא נמי
לר' יוסי חולצת מהו דתימא רבי יוסי כהא
כרבי ס"ל דאמר קמ"ל דלא רבי סבר לה כר'
יוסי ולא ר' יוסי סבר לה רבי לא סבר
לה כרבי יוסי דקתני כוה גט למטוטי דרבי
יוסי ור' יוסי לא סבר לה כרבי דקתני כוה
גט למטוטי דרבי רבי מאי היא דרתניא מהי"ס
ולאחר מיתה גט ואינו גט דרבי כחכים רבי
אומר כוה גט רבי יוסי מאי היא דתנן ר' רבא
ותנו גט לאשתי אם לא באתי מיכן ועד י"ב
חדש כתבוהו בתוך י"ב חדש ותתנו לאחר
י"ב חדש אינו גט ר' יוסי אומר כוה גט: זה
גיטך מהי"ס אם מתי מחולי זה ועמד והלך
בשוק כו': אמר רב הונא גיטו כמתנתו מה
מתנתו א"מ עמד חזר אף גיטו אם עמד
חזר ומה גיטו אע"ג דלא פריש כיון
דאמר כתבו אע"ג דלא אמר תנו יאף
מתנתו כיון דאמר תנו אע"ג דלא קנו
מיניה תנו זה גיטך מהי"ס אם מתי מחולי
זה ועמד והלך בשוק והלה ומת אומרים
אותו אם מחמת חולי הראשון מת ה"ז גט
אם לאו אינו גט וא"א אם עמד חזר למה לי
אומדנא הרי עמד אמר מר בריה דרב יוסף
משמיה דרבא שניתק מחולי לחולי והא
עמד קתני עמד מחולי זה ונפל לחולי אחר
והא הלך בשוק קתני הלך על משענתו
והא

אי א"ר יוסי בעל פה. אם מקטל בדבורו הוכחת זמן השטר כיון
שאין כתוב בו מהי"ס: לרבא פשיטא י"ה. מכאן קשה
על רש"י דפ"י גיט נוחלין (ב"ב קנא). גבי בעי מיניה רבא מרב נחמן
בהקנאה מהו פ"י אם מועיל הקנאה
לר' יוסי רש"י היינו דלא כר' יוסי
והכל משמע דסבר רבא כר' יוסי
ואורי' דהתם מייירי בלין כתוב זמן
בשטר וממוקם כר' יוסי:
אמר רב הונא גיטו כמתנתו מה
מתנתו כו'. פירש"י ור"מ
מה מתנתו שכיב מרע בלא שום תנאי
חזר אף גיטו נמי אם עמד חזר
ממילא בלא שום תנאי ומסיק דרבה
ורבא לא ס"ל הא דרב הונא דיון
דלא עמד חזר וכי מיתת היו גיטא
אמרי יש גט לאחר מיתה כמו מתנה
שאנייה חלה עד לאחר מיתה כמו כן גט
ואין להקשות לפירושו דיון דנקטתם
א"מ עמד חזר מה לר' יוסי כמתני'
למימתי מהי"ס אם מת מעשיו אם
גט כמתני' נמי היו כמהי"ס וכמעשיו
דלמחר לקן לאשמעינן איזה לשון משמע
מחיים ואיזה לאחר מיתה אכל קשה
דלמתי הולך שמואל לקמן בגט
שכיב מרע לקמן בפרקין (דף עה):
א"מ ימות חלה גט ולא לאו היא
גט כיון דנקטתם נמי חזר א"מ עמד
ומיהו י"ל דשמואל לא סבר כרב
הונא אלא כרבה ורבה ומיהו קשה
דהא אמרי' בלחיה נק"י (ב"מ דף סו.)
ההוא שריב מרע דכתב גט לדניתיהו
אימתא אמרה ליה דניתיהו אמאי קא
מיתנתא אי קיימת דיון אלא וקאמר
דפטומי מילי יניחו ופירין פשיטא
ואמאי פשיטא א"מ רב הונא א"מ ליה
הכא א"מ עמד חזר ע"כ נראה לר"מ
שכ"מ שנתן גט ולא התנה דלא עמד
אינו חזר ולא דמי לתנתא שכ"מ דלא
עמד חזר דמתנה אינה חלה כלל
אלא לאחר מיתה אכל גט חל מחיים
דדעו שחול מיד הלך אינו חזר
א"מ לא פירש וגיטו כמתנתו דקאמר
רב הונא אומר ר"מ דמקאמר גיטו
ולא קאמר גט שכ"מ משמע דקאי
אמתני' דמהי"ס א"מ מת מחולי זה
וקאמר מה מתנתו אפילו בלא תנאי
א"מ עמד חזר אף גיטו כמתנאי א"מ
עמד חזר ממילא שאין כאן עוד תנאי
כיון דעמד אע"פ ששוב חזר ונפל
בזמנו חולי הראשון ומת רבה ורבא
לא סבירא להו הא דרב הונא דלפי'
עמד והלך בלא משענת כיון דשוב
מת מאותו חולי אינו חזר והוה גט
דאי לא היו גט אע"פ שמת מאותו
חולי יאמרו שאין תנאי החולי הוא
גורס אע"פ שהתנה שהרי מת זה
מאותו חולי אלא מיתה גורמת ולכן
לא היו גט כשעמד ריש גט לאחר
מיתה אכל השתא דעמד אינו חזר כיון
דמת מאותו החולי יאמרו שתנאי החולי
גורס ולא מיתה ופירין א"מ אמרת א"מ
לפי' רש"י פירין מ"מ דיון דאמרת דלא
עמד חזר א"מ עמד חזר א"מ עמד חזר
קתם כ"ש דהיי דפירש מהי"ס א"מ מת ופ"י ר"מ פירין נפשיתו:
והא
על מקלו ולעולם חולה הוא. והא דנקט הלך לחו משום דעמידה היא דחייק מיתה א"מ עמד אינו חזר אלא הא קמשמע לן
עממא דהלך הוא דבעי אומדנא א"מ מחמת חולי הראשון מת דליכא למיחש הואיל והלך ניצל מאותו החולי ומת מחולי אחר והוא
אמר (א) מחולי זה: (א) אידך. מי שלא הלך בשוק מסתמא אע"פ שניתק לחולי אחר יש בו מחולי הראשון ולא בעי אומדנא:
מתמו

